

VASKILUODON TYÖPAIKKALALUEEN AK 1149 LUONTOKARTOITUS 2026

RAPORTTI

Vaasan kaupunki, kaavoitus

19.8.2026

SISÄLLYS

JOHDANTO **3**

1. SELVITYSALUE **4**

1.1. SIJAINTI 4

1.2. YLEISKUVAUS 8

1.3. MAAPERÄ 10

1.4. VALUMA-ALUEET 11

2. MAASTOSELVITYS **12**

2.1. LÄHTÖTIEDOT 12

2.2. MAASTOKARTOITUKSET 2026 13

2.3. EPÄVARMUUSTEKIJÄT 13

3. TULOKSET **14**

3.1. LEPAKOT 14

3.2 PESIMÄLINNUSTO 20

4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN **23**

5. LÄHTEET **25**

Päiväys: 19.8.2026
Raportin laadinta: Mikaela Honkala, Vaasan kaupunki © 2026
Kuvat: Mikaela Honkala
Kartat: Vaasan kaupunki, kaavoitus © 2026

JOHDANTO

Vaskiluodon työpaikka-alueen suunnittelualueeseen kuuluu kaksi toisistaan erillistä aluetta. Kaavamuutoksessa ak1149 tarkastellaan Wärtsilän teknologikeskuksen pysäköintiratkaisuja sekä mahdollistetaan Vaskiluodon voimalaitosalueen laajennus nykyisen voimalaitoksen pohjoispuoliselle vesialueelle.

Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, johon kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. (Alueidenkäyttölaki 9 §).

Lisäksi Euroopan unionin luontodirektiivillä (92/43/ETY) ja lintudirektiivillä (2009/147/EY) on luontoarvojen selvittämiseen ohjaava vaikutus maankäytön suunnittelun yhteydessä. Direktiivien tavoitteita on kirjattu luonnonsuojelulakiin sekä metsä- ja vesilakiin.

Alueen maastokäyntien yhteydessä vuonna 2026 selvitysalue arvioitiin pienialaiseksi asemakaava-alueeksi. Arvion perusteena on selvitysalueen sijainti rakennetulla alueella sekä luonnontilaisten alueiden vähäisyys.

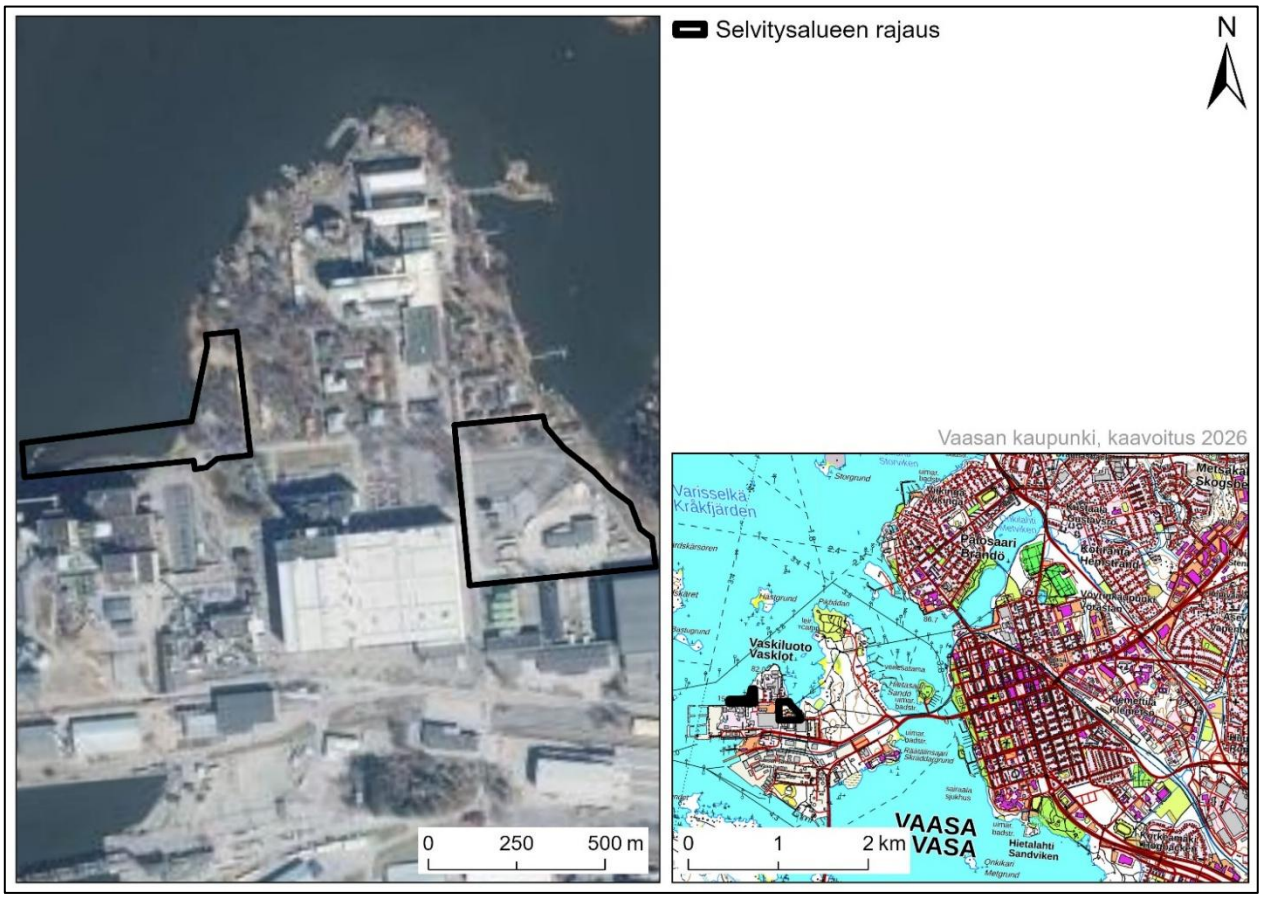
Pienialaisen yleis- tai asemakaavan suunnittelu voi koskea esimerkiksi asemakaavamuutosta, uutta asemakaavaa rakennetulle alueelle tai asemakaavan laatimista alueelle, jossa on vain vähän luonnontilaisia alueita. Pienialaisen asemakaavan ollessa kyseessä luontoarvojen selvittämiseen riittää yleensä maastokäynti paikan päällä sekä olemassa olevan tiedon tarkistaminen (Huttunen & Pahtamaa 2002).

Selvitysalueelle tehtiin maastokauden 2026 aikana pesimälinnusto-, liito-orava- ja lepakkokartoitukset. Tämän raportin on laatinut luontoasiantuntija Mikaela Honkala Vaasan kaupungilta. Maastotöihin ovat lisäksi osallistuneet luontoasiantuntija Laura Lahti sekä korkeakouluharjoittelija Vilma Valto.

1. SELVITYSALUE

1.1. Sijainti

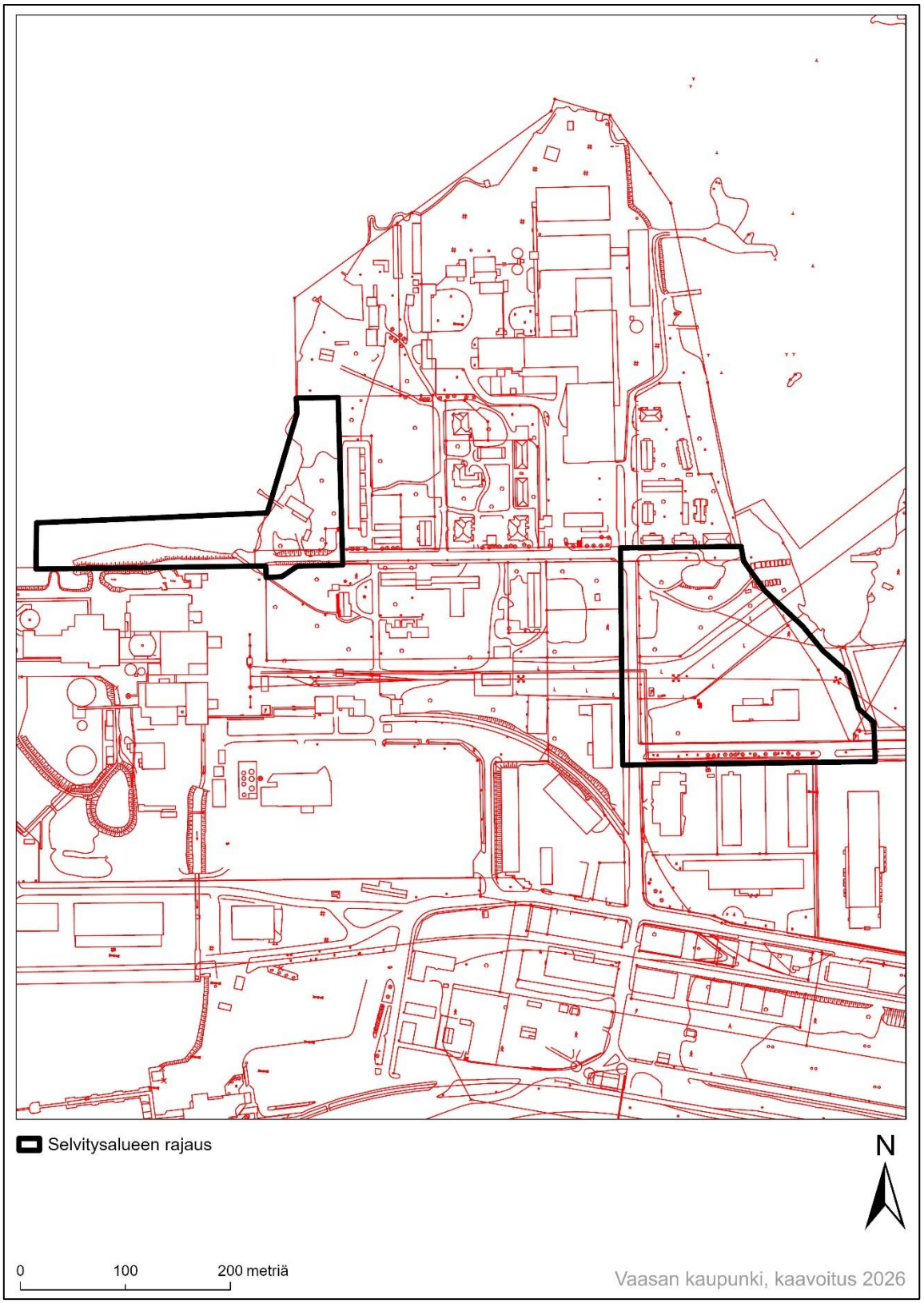
Suunnittelualue sijaitsee Vaskiluodon länsiosassa noin kolmen kilometrin etäisyydellä Vaasan keskustasta. Alue koostuu kahdesta erillisestä osiosta: Wärtsilän teknologiakeskuksen vieressä sijaitsevasta kiinteistöstä 905-13-3-7 (Williamssonin tontti) sekä Vaskiluodon voimalaitoksen pohjoispuolella sijaitsevista vesi- ja maa-alueista, joista osa on Vaasan kanoottikerhon käytössä. Alueiden yhteispinta-ala on noin 14,5 hehtaaria. Selvitysalueen sijainti ja rajaus on esitetty kartoilla 1–4.

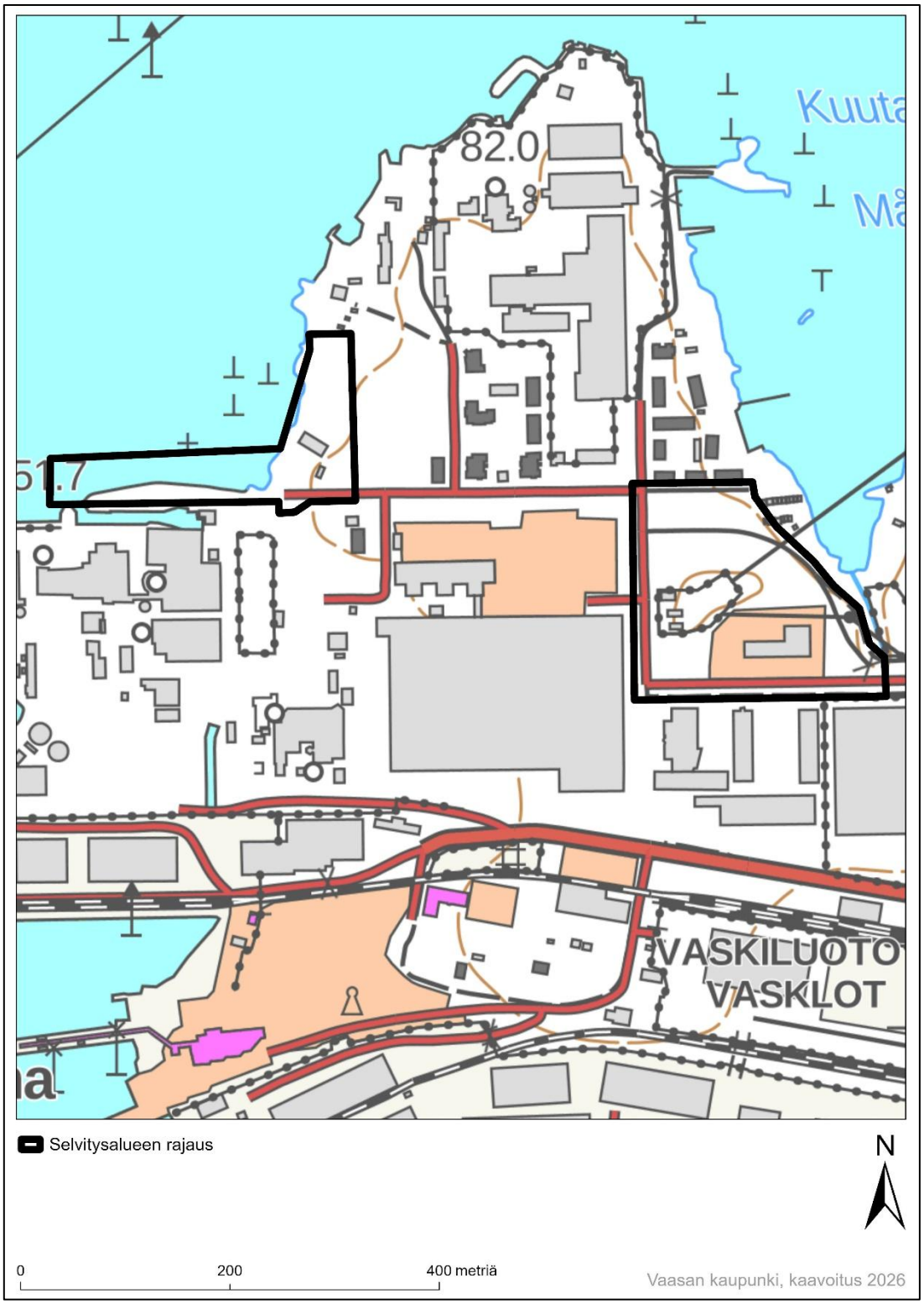
Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Kartta 2. Selvitysalue ilmakuvassa esitettynä.

Kartta 3. Selvitysalue pohjakartalla esitettynä.

Kartta 4. Selvitysalue peruskartalla esitettynä.

1.2. Yleiskuvaus

Selvitysalue sijaitsee rakennetulla alueella Wärtsilän teknologiakeskuksen sekä Vaskiluodon voimalaitoksen ympäristössä. Selvitysalue koostuu rakennuksista parkkipaikkoineen, kapeasta vesi- ja ranta-alueesta sekä hoidetuista viheralueista. Alueen viheralueet koostuvat pienistä lehtipuumetsiköistä, kapeista nurmialueista, istutetuista puuriveistä sekä nykyisistä ja entisistä piha-alueista. Selvitysalueella ei ole varsinaisia luonnontilaisia elinympäristöjä vaan kaikki viheralueet ovat rakennettuja tai muuten ihmisvaikutuksen alaisia.

Kuva 1. Näkymä Wärtsilän teknologiakeskuksen ja Williamssonin tontin alueelta.

Kuva 2. Näkymä Vaasan kanoottikerhon rannasta voimalaitokselle päin.

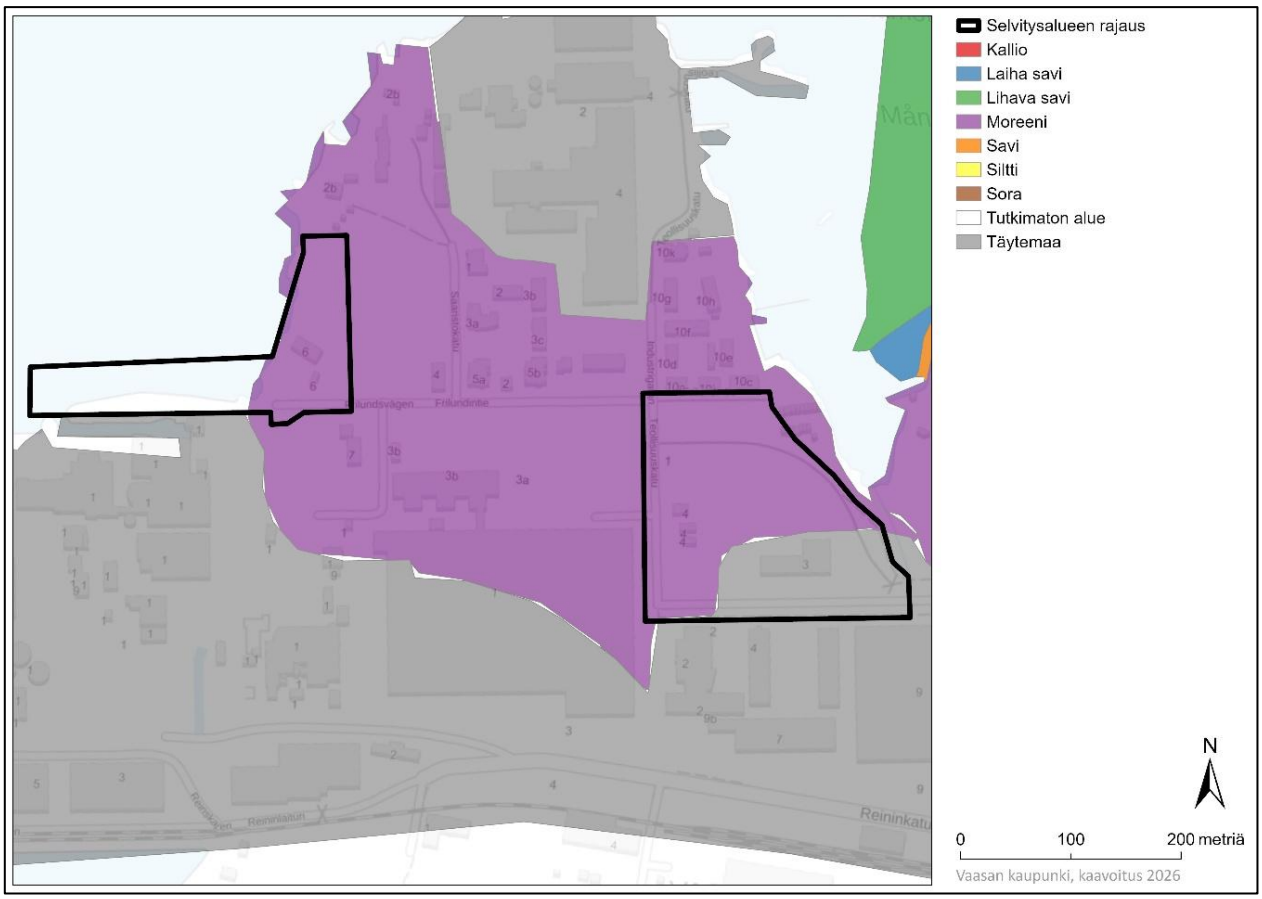

Kuva 3. Koivuvaltaista viheraluetta Vaskiluodon voimalaitoksen selvitysalueelta.

1.3. Maaperä

Vaasan kallioperä on pääasiassa Vaasan graniitiksi kutsuttua harmaata porfyyrigraniittia, jolle on tyypillistä muodoltaan vaihtelevat, muutaman sentin mittaiset vaalean harmaat maasälpähajarakeet (Rautio & Ilvessalo 1998).

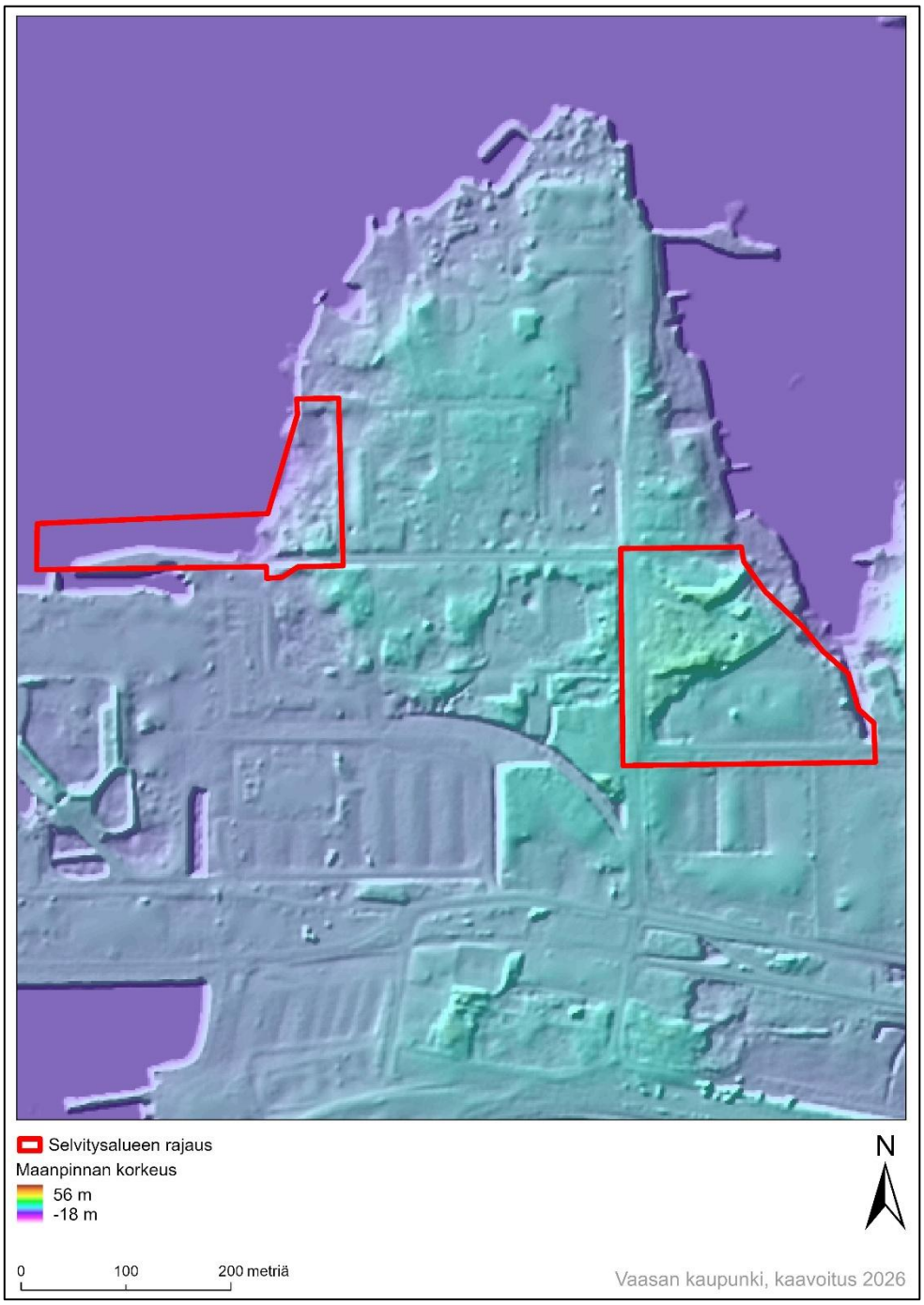
Selvitysalue sijaitsee pääosin maisemarakenteen selänteellä (Vaasan viheraluejärjestelmä 2030). Suunnittelualueen pintamaalaji on osin moreenia ja osin täyttömaata. Selvitysalueen maaperäolosuhteet on kuvattu kartalla 5.

Kartta 5. Selvitysalueen maaperäkartta.

1.4. Valuma-alueet

Selvitysalueen matalimmat alueet ovat suunnilleen merenpinnan korkeudella ja korkeimmat noin 6 metriä merenpinnasta. Selvitysalueen viheralueet pidättävät osan alueen hulevesistä mutta suurin osa hulevesistä päätyy suoraan tai hulevesijärjestelmän kautta mereen. Laserkeilausaineisto alueen korkeuseroista on esitetty kartalla 6.

Kartta 6. Laserkeilausaineisto alueen korkeuseroista.

2. MAASTOSELVITYS

2.1. Lähtötiedot

Koko selvitysalue on kuulunut osaksi Vaasan Vaskiluodon osayleiskaavan luontoselvitystä vuonna 2016. Vuonna 2018 tehty Vaasan Vaskiluodon Kaarlentien suunnittelualueen luontoselvitys kattaa osan Wärtsilän teknologiakeskuksen selvitysalueesta. Vaasan Frilundintien suunnittelualueelle vuonna 2018 tehty luontoselvitys ulottuu hieman Vaskiluodon voimalaitoksen selvitysalueen eteläreunalle. Edellä mainituissa selvityksissä alueelta ei ole havaittu Suomen luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain mukaisia suojeltuja luontotyyppejä eikä Suomen luonnonsuojelulain 78 §:ssä mainittujen eläinlajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Vuoden 2026 maastoselvityksen esitietoina käytettiin lisäksi seuraavia lähteitä:

- Suomen Lajitietokeskuksen viranomaisportaalin havainnot
- Suomen ympäristökeskuksen avoimet paikkatiedot
- Vaasan kaupungin luontotietokannan havainnot vuosilta 2008–2025

Ympäristöhallinnon ylläpitämän tietokannan mukaan selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse merkittäviä uhanalaisten tai erityisesti suojeltavien lajien esiintymisalueita (Suomen lajitietokeskus 2026). Lisäksi selvitysalueen välittömässä läheisyydessä ei ole valtakunnallisia luonnonsuojelualueita tai paikallisia luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain mukaisia kohteita (Suomen ympäristökeskus 2026). Vaasan kaupungin oman luontotietokannan perusteella selvitysalueelta ei tunneta merkittäviä huomionarvoisten lajien esiintymiä. Selvitysalueen itäpuolelle jäävältä metsäalueelta on Kuulahdenkadun luontoselvityksen yhteydessä vuonna 2021 määritetty arvoluokan 3 lepakkoalue eli muu lepakoille tärkeä alue, joka tulee huomioida maankäytössä mahdollisuuksien mukaan.

2.2. Maastokartoitukset 2026

Selvitysalueelle tehtiin yhteensä 7 maastokäyntiä 1.4.-29.7.2026. Maastossa kaikilla yleisillä alueilla sijainneet viheralueet kuljettiin jalkaisin läpi ja havainnot kirjattiin muistiin. Maastokäynnit tehtiin sateettomina ja vähätuulisina päivinä, jolloin näkyvyys ja kuuluvuus olivat hyviä.

Maastotyöt ajoitettiin siten, että ajankohta oli paras mahdollinen eri lajiryhmien esiintymisen selvittämiseen (Huttunen & Pahtamaa 2002). Alueen pesimälinnusto inventoitiin kolmella käyntikerralla 28.4.-26.6.2026 ja lepakkokartoitus kolmella käyntikerralla 23.6.–30.7.2026. Maastokäynnillä 1.4.2026 arvioitiin, että selvitysalueelle ei ole tarpeen tehdä liito-orava- tai viitasammakkokartoitusta, sillä alueella ei ole kyseisille lajeille soveltuvia elinympäristöjä. Luontotyyppi- ja kasvillisuusinventoinnin tekemistä alueelle ei nähty tarpeellisena selvitysalueen luontoalueiden vähäisyyden sekä niiden selkeän ihmisvaikutteisuuden takia.

Maastoinventoinneissa sovellettiin ohjeistuksia, joita on annettu eri eliöryhmien kartoituksiin (Söderman 2003). Lajiryhmien inventoinnissa käytetyt menetelmät on kuvattu tarkemmin tämän raportin osiossa tulokset.

2.3. Epävarmuustekijät

Luontoselvityksiin ja niihin sisältyviin erillisten lajien inventointeihin sisältyvät epävarmuustekijät liittyvät pääosin luonnossa esiintyvään vuotuiseen vaihteluun sekä maastoinventointien rajalliseen kestoon. Inventointitulokset ilmentävät aina hetkellistä luonnon tilaa, joka voi jossain määrin vaihdella vuosittain. Kokonaisuutena tehdyt maasto- ja lajiselvitykset sekä niihin käytetty työmäärä arvioitiin maankäytön suunnittelun kannalta riittäviksi.

3. TULOKSET

3.1. Lepakot

Lepakot ovat olleet rauhoitettuja Suomessa jo vuodesta 1923 lähtien. Nykyinen suojelu perustuu Euroopan unionin luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteeseen IV (a). Kaikki Suomessa vakituisesti tavattavat lepakkolajit kuuluvat luontodirektiivin liitteen IV (a) tiukasti suojeltuihin lajeihin. Suomessa EU:n luontodirektiiviä toteuttaa luonnonsuojelulain 78 §, jonka nojalla luontodirektiivin liitteessä IV (a) määriteltyjen eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Selvitysalueiden lepakkokartoitus tehtiin reittikartoitusmenetelmällä. Tätä menetelmää käytettäessä selvitysalue inventoidaan vähintään kolme kertaa maastokauden aikana etukäteen suunnitellun reitin mukaan. Reitin tulee kattaa mahdollisimman tarkasti lepakoiden käyttämät alueet kuten metsät, puistot ja rakennetut alueet. Lisäksi reitin tulee kulkea alueen eri biotooppien halki lukuun ottamatta laajoja pelto- ja hakkuualueita sekä taimikoita. Reitti suunnitellaan kulkemaan esimerkiksi polkuja pitkin, jolloin kartoituksen toistettavuus on helpompaa jatkossa. Lepakkokartoitusreitti on havainnollistettu kartalla 7. (Hagner–Wahlsten 2007.)

Lepakkokartoituksen maastotyöt tehtiin kolmena iltana 23.6., 2.7. ja 29.7.2026. Kartoitusiltoina sääolot olivat ohjeistuksen mukaiset. Kartoitusohjeistuksen mukaan inventointi tulee tehdä vähintään +5 celsiusasteen lämpötilassa, jotta lepakoiden ravintoeläimet eli lentävät hyönteiset olisivat ilmassa. Sateisessa, tuulisessa ja viileässä säässä lepakot eivät ole aktiivisia. (Hagner-Wahlsten 2007, Sierla ym. 2004.) Kartoituksissa havaittiin vain kaksi ohilentävää lepakkoa, joista toinen saatiin tunnistettua pohjanlepakoksi. Havaintomäärä on tavanomainen Vaasassa, missä yksittäiset rakennetuilla alueilla saalistavat pohjanlepakot ovat kohtalaisen yleisiä. Lepakkohavaintopaikat on esitetty kartalla 8.

Taulukko 2. Selvitysalueen lepakoiden reittikartoituksen tulokset.

PVM.	Pohjanlepakko	Vesisiippa	Viiksisiippalaji	Siippalaji	Lepakkolaji	Yhteensä
23.6.	0	0	0	0	0	**0**
2.7.	0	0	0	0	0	**0**
30.7.	1	0		0	1	**2**
Yhteensä	**1**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**

Kartta 7. Lepakkokartoitusreitti ja AudioMoth laitteen sijainti.

Kartta 8. Lepakkohavaintopaikat.

Reittikartoituksien lisäksi suunnittelualueelle vietiin yksi AudioMoth -ultraäänitallennin. Ultraäänitallennin B nauhoitti lepakoiden yöllisiä liikkeitä alueella 26.6.-25.7.2026 välillä. Nauhoituksen aikaikkunaksi säädettiin yön hämärin hetki, joka oli kello 23:30–02:10 välinen aika. AudioMoth B -ultraäänitallentimen sijainti on havainnollistettu kartalla 7.

AudioMoth on Open Acoustic Devices -tutkijaryhmän kehittämä edullinen ja pienikokoinen akustinen tiedonkeruulaite, jolla voidaan nauhoittaa ihmisen korvan kuultavan taajuusalueen lisäksi ultraääniä (> 20 kHz). Laite nauhoittaa lepakoiden tuottamia kaikuluotausääniä, joita ne käyttävät suunnistamiseen ja saalistamiseen.

AudioMothin keräämät äänitallenteet käsiteltiin microSD-muistikortilta Wildlife Acoustics:n kehittämällä Kaleidoscope-ohjelmalla. Ohjelma piirsi jokaisesta äänitiedostosta spektrogrammin, mikäli siinä esiintyi ääniä samoissa taajuuksissa ja pulsseissa kuin lepakoiden äänet. Spektrogrammit käytiin läpi ja niille tehtiin lajimääritykset.

Ajanjaksolla 26.6.-25.7.2026 AudioMoth B -ultraäänitallennin nauhoitti yhteensä 900 viiden minuutin pituista äänitystä. Laite sijaitsi Vaskiluodon voimalaitoksen selvitysalueen pohjoisosassa sijaitsevan aukean alueen reunalla, joka todennäköisesti on osa vanhaa pihapiiriä tai puutarhaa. Nauhoilta määritettiin yhteensä 88 lepakkoa, joista 86 tunnistettiin pohjanlepakoiksi ja 2 siippalajiksi. Ultraäänitallentimen nauhoittamat lepakkohavainnot ovat esitetty taulukossa 4.

Ultraäänitallentimen havaintojen perusteella seurannan kohteena ollut aukea on pohjanlepakoiden aktiivisessa käytössä niin saalistusalueena kuin kulkureittinäkin. Alueen arvioidaan havaintojen perusteella täyttävän muun lepakoille tärkeän alueen (arvoluokka III) kriteerit. Alueen rajaus on esitetty kartassa 9. Maankäytön suunnittelussa alueen arvo lepakoille tulee ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Reittikartoituksen ja passiivikartoituksen havaintojen perusteella selvitysalueella ei todennäköisesti sijaitse lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja eikä yli 10 yksilön tärkeitä ruokailualueita. Selvitysalueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat lepakoille soveltuvat rakennukset tulee tarkistaa lepakoiden päiväpiilojen varalta, jos niihin suunnitellaan merkittäviä muutoksia tai rakennusten purkamista.

Taulukko 4. AudioMoth B -laitteen sijainnilla havaitut lepakot 26.6.–25.7.2026 klo 23:30–02:10 välillä.

PVM	Pohjanlepakko	Viiksisiippalaji	Vesisiippa	Siippalaji	Lepakkolaji	Yhteensä
26.6.	0	0	0	0	0	**0**
27.6.	3	0	0	0	0	**3**
28.6.	5	0	0	0	0	**5**
29.6.	1	0	0	0	0	**1**
30.6.	0	0	0	0	0	**0**
1.7.	3	0	0	0	0	**3**
2.7.	1	0	0	0	0	**1**
3.7.	3	0	0	0	0	**3**
4.7.	1	0	0	0	0	**1**
5.7.	1	0	0	0	0	**1**
6.7.	2	0	0	0	0	**2**
7.7.	1	0	0	0	0	**1**
8.7.	3	0	0	0	0	**3**
9.7.	4	0	0	0	0	**4**
10.7.	2	0	0	0	0	**2**
11.7.	6	0	0	0	0	**6**
12.7.	7	0	0	0	0	**7**
13.7.	3	0	0	0	0	**3**
14.7.	3	0	0	0	0	**3**
15.7.	5	0	0	0	0	**5**
16.7.	0	0	0	0	0	**0**
17.7.	6	0	0	0	0	**6**
18.8.	1	0	0	0	0	**1**
19.7.	2	0	0	1	0	**3**
20.7.	1	0	0	0	0	**1**
21.7.	2	0	0	0	0	**2**
22.7.	4	0	0	1	0	**5**
23.7.	11	0	0	0	0	**11**
24.7.	3	0	0	0	0	**3**
25.7.	2	0	0	0	0	**2**
Yht-eensä	**86**	**0**	**0**	**2**	**0**	**5**

Kartta 9. Ultraäänitallentimen havaintojen perusteella kesällä 2026 määritetty muu lepakoille tärkeä alue (arvoluokka 3).

3.2 Pesimälinnusto

Pesimälinnusto selvitettiin atlasmenetelmällä, jonka tuloksena saatiin alueella havaituista lintulajeista pesimisvarmuusindeksit (Väisänen, Lammi & Koskimies 1998). Pesimisvarmuusindeksit on luokiteltu seuraavasti:

1. *Havaittu pesimäaikana, ei todennäköisesti pesi alueella*
2. *Mahdollinen pesintä (havaittu yksittäinen lintu tai lintupari kerran sopivassa pesimäympäristössä*
3. *Todennäköinen pesintä (pysyvä reviiri, lintu rakentamassa pesää, varoittelemassa, hyökkäilemässä, näyttelemässä siipirikkoa)*
4. *Varma pesintä (nähty pesä, havaittu linnun menevän pesään tai lähtevän pesästä, nähty juuri lentokykyiset poikaset tai untuvikot, emo kantamassa ruokaa, hautova emo, poikasten ääntelyä pesässä)*

Selvitysalueelta pyrittiin löytämään erityisesti EU:n lintudirektiivin liitteen I lintulajit (79/409/ETY), Suomen uhanalaisuusluokituksen lintulajit (Hyvärinen, Juslén, Kemppainen, Uddström & Liukko 2019) sekä Suomen kansainväliset vastuulajit.

Linnustokartoitukset tehtiin kolmella käyntikerralla aamun aikaisina tunteina ja selkeällä säällä 28.4., 22.5. sekä 26.6.2026. Havaittujen lajien kokonaismäärä selvitysalueen tuntumassa oli 27. Havaituista lajeista 11 arvioitiin alueella pesiviksi (pesimisvarmuusindeksi 3–4) ja 12 alueella mahdollisesti pesiviksi (pesimisvarmuusindeksi 2). Haarapääskyjen (VU) ja tervapääskyjen (EN) havaittiin saalistavan selvitysalueella, mutta näiden lajien pesimistä suunnittelualueella pidettiin epätodennäköisenä. Lisäksi kartoituksen aikana havaittiin yhden merimetsoparven ylilento.

Alueen pesimälinnustoon ei kuulunut EU:n lintudirektiivin (2009/147/EY) liitteen I lajeja. Suomen lintulajien uhanalaisuusarvioinnin lajeista erittäin uhanalaiseksi (EN) määritelty selkälokki sekä vaarantunut harmaalokki arvioitiin selvitysalueella mahdollisesti pesiviksi lajeiksi (Hyvärinen ym. 2019.) Kyseisten lajien pesintä selvitysalueella sijaitsevien rakennusten katoilla on mahdollista, mutta pesintää ei saatu maastokäyntien aikana varmennettua. Uhanalaisuusluokitukseltaan silmälläpidettävistä (NT) lajeista västäräkki arvioitiin alueen pesimälinnustoon kuuluvaksi lajiksi ja pensaskerttu sekä harakka alueella mahdollisesti pesiviksi lajeiksi. Suomen kansainvälisistä vastuulajeista alueella

mahdollisesti pesiviksi lajeiksi arvioitiin isokoskelo, telkkä sekä leppälintu. Isokoskelo pari sekä telkkäpari havaittiin yhdellä kartoituskäynnillä uimassa selvitysalueen rantavedessä. Selvitysalueella sijaitsee useampi telkänpönttö, joissa kyseiset lajit voivat pesiä. Varmoja pesintään viittaavia havaintoja ei kuitenkaan kartoituskäyntien yhteydessä tehty. Selvitysalueella pesivien ja mahdollisesti pesivien huomionarvoisten lintulajien havaintopaikat on esitetty kartalla 10.

Taulukko 1. Suunnittelualueen pesimälinnusto kesällä 2026. Taulukossa on kerrottu lajien pesimisvarmuusindeksi sekä suojelustatus. Pesimisvarmuusindeksi: 1 = havaittu alueella, 2 = mahdollinen pesintä, 3 = todennäköinen pesintä, 4 = varma pesintä. Uhanalaisuusluokitus: EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut laji, NT = silmälläpidettävä laji. Muut lyhenteet: KV= Suomen kansainvälinen vastuulaji.

Laji	**Tieteellinen nimi**	**Pesimisvarmuusindeksi**	**Suojeluluokitus**
Kalalokki	*Larus canus*	2	
Merimetso	*Phalacrocorax carbo*	1	
Harakka	*Pica pica*	2	**NT**
Peippo	*Fringilla coelebs*	3	
Varis	*Corvus corone*	2	
Tervapääsky	*Apus apus*	1	**EN**
Talitiainen	*Parus major*	3	
Västäräkki	*Motacilla alba*	3	**NT**
Naurulokki	*Chroicocephalus ridibundus*	1	**VU**
Räkättirastas	*Turdus pilaris*	3	
Tiltaltti	*Phylloscopus collybita*	2	
Pensaskerttu	*Curruca communis*	2	**NT**
Haarapääsky	*Hirundo rustica*	1	**VU**
Sinitiainen	*Cyanistes caeruleus*	3	
Pikkuvarpunen	*Passer montanus*	3	
Harmaalokki	*Larus argentatus*	2	**VU**
Telkkä	*Bucephala clangula*	2	**KV**
Isokoskelo	*Mergus merganser*	2	**NT, KV**
Selkälokki	*Larus fuscus*	2	**EN**
Kirjosieppo	*Ficedula hypoleuca*	3	
Pajulintu	*Phylloscopus trochilus*	3	
Kivitasku	*Oenanthe oenanthe*	4	
Leppälintu	*Phoenicurus phoenicurus*	2	**KV**
Vihervarpunen	*Spinus spinus*	2	
Punakylkirastas	*Turdus iliacus*	3	
Sinisorsa	*Anas platyrhynchos*	2	
Viitakerttunen	*Acrocephalus dumetorum*	3	
Lajeja yhteensä	***27***	**27**	**11**

Kartta 10. Huomionarvoisten lintulajien havaintopaikat.

4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN

Selvitysalueelle tehtiin luontokartoitus maastokauden 2026 aikana. Luontokartoituksen taustalla on alueidenkäyttölaki, jonka 9 § velvoittaa tekemään riittävät selvitykset ennen maankäytön suunnittelua. Alueidenkäyttölain lisäksi EU:n luontodirektiivi (92/43/ETY), lintudirektiivi (2009/147/EY) sekä luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilaki ohjaavat luontoselvityksen laadintaa.

Maastokartoituksen perusteella voidaan esittää seuraavat huomiot alueen luonnonoloista:

- Alueen luontokartoituksessa ei löydetty luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilailla suojeltuja luontotyyppejä tai muita erityisen tärkeitä elinympäristöjä.
- Selvitysalueelta ei löytynyt liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä.
- Lepakoiden reittikartoituksissa havaittiin vain kaksi ohilentävää lepakkoa, joista toinen saatiin tunnistettua pohjanlepakoksi. Havaintomäärä on tavanomainen Vaasassa, missä yksittäiset rakennetuilla alueilla saalistavat pohjanlepakot ovat kohtalaisen yleisiä.
- Ajanjaksolla 26.6.-25.7.2026 AudioMoth nauhoitti yhteensä 900 viiden minuutin pituista äänitystä Vaskiluodon voimalaitoksen selvitysalueen pohjoisosassa sijaitsevan aukean alueen reunalta. Nauhoilta määritettiin yhteensä 88 lepakkoa, joista 86 tunnistettiin pohjanlepakoiksi ja 2 siippalajiksi. Ultraäänitallentimen havaintojen perusteella seurannan kohteena ollut aukea on pohjanlepakoiden aktiivisessa käytössä niin saalistusalueena kuin kulkureittinäkin. Alueen arvioidaan havaintojen perusteella täyttävän muun lepakoille tärkeän alueen (arvoluokka III) kriteerit. Maankäytön suunnittelussa alueen arvo lepakoille tulee ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan.
- Reittikartoituksen ja passiivikartoituksen havaintojen perusteella selvitysalueella ei todennäköisesti sijaitse lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja eikä yli 10 yksilön tärkeitä ruokailualueita.
- Pesimälinnustokartoituksessa alueelta havaittujen lajien kokonaismäärä selvitysalueen tuntumassa oli 27. Havaituista lajeista 11 arvioitiin alueella pesiviksi ja 12 alueella mahdollisesti pesiviksi.
- Alueen pesimälinnustoon ei kuulunut EU:n lintudirektiivin (2009/147/EC) liitteen I lajeja. Suomen lintulajien uhanalaisuusarvioinnin lajeista erittäin uhanalaiseksi (EN) määritelty selkälokki sekä vaarantunut harmaalokki arvioitiin selvitysalueella mahdollisesti pesiviksi lajeiksi. Kyseisten lajien pesintä selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevien rakennusten

katoilla on mahdollista, mutta pesintää ei saatu maastokäyntien aikana varmennettua. Uhanalaisuusluokitukseltaan silmälläpidettävistä (NT) lajeista västäräkki arvioitiin alueen pesimälinnustoon kuuluvaksi lajiksi ja pensaskerttu sekä harakka alueella mahdollisesti pesiviksi lajeiksi. Suomen kansainvälisistä vastuulajeista alueella mahdollisesti pesiviksi lajeiksi arvioitiin isokoskelo, telkkä sekä leppälintu.

- Suunnitellulla kaavamuutoksella ei arvioida olevan vaikutusta alueen pesimälinnustoon.
- Maastoinventointien perusteella arvioitiin, että selvitysalueella ei esiinny muita Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV (a) nisäkäs- ja matelijalajeja eikä sammakkoeläimiä (viitasammakko).
- Alueella sijaitsevat rakennukset tulee tarkistaa pesivien lintujen sekä lepakoiden päiväpiilojen varalta ennen merkittäviä rakenteellisia muutostöitä tai rakennusten purkamista. Jos pesiviä lintuja havaitaan, tulee työt ajoittaa pesimäajan ulkopuolelle. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen sekä rauhoitettujen lintulajien pysyvien pesäpaikkojen heikentäminen tai hävittäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty ja edellyttää poikkeuslupaa valvovalta viranomaiselta.

Luontokartoitus laadittiin asemakaavoituksen pohjatiedoksi vuonna 2026. Luontokartoituksen tietoja voidaan jatkossa hyödyntää asemakaavan suunnittelussa sekä mahdollisessa ympäristövaikutusten arvioinnissa.

5. LÄHTEET

Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002. Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste. Oulu 2004.

Hagner–Wahlsten, N. 2007. Lepakot ja maankäytön suunnittelu. Koulutustilaisuus Vaasassa 8.5.2007.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus–Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö 742. Ympäristöministeriö. Helsinki 2004.

Suomen lajitietokeskus. 2026. Viranomaisportaali.

Suomen ympäristökeskus. 2026. Ympäristötieto. Ladattavat paikkatietoaineistot.

Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry., SLTY. 2023. Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille.

Vaasan kaupunki. 2016. Vaasan Vaskiluodon osayleiskaavan luontoselvitys 2016. Vaasan kaupunki, kaavoitus 2016.

Vaasan kaupunki. 2018. Vaasan Vaskiluodon Kaarlentien suunnittelualueen luontoselvitys 2018. Vaasan kaupunki, kaavoitus 2018.

Vaasan kaupunki. 2018. Vaasan Frilundintien suunnittelualueen luontoselvitys 2018. Vaasan kaupunki, kaavoitus 2018.

Vaasan kaupunki 2011. Vaasan viheraluejärjestelmä 2030–Vasas grönområdesstruktur 2030. Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2011.

Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehikoinen, Aleksi 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. ISBN 978-952-10-6918-5.

Väisänen, R. A., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998. Muuttuva pesimälinnusto. Otava, Helsinki. 567 s.